

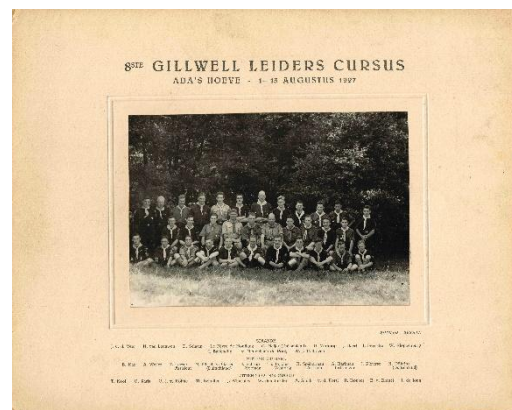

Johannes van der Veer werd geboren op 17 juni 1892 in Den Bosch. Hij was de zoon van Johannes Karel van der Veer (1846-1897) en Maria Toelen (1854-1925). Zijn ouders trouwden in 1875 in Cromvoirt en na het overlijden van zijn vader hertrouwde zijn moeder met Antonie Aertse (1855-1930).

In 1912 gaat Johannes jr. het leger in bij het 3^e regiment vesting artillerie in Den Bosch. Na groot verlof wordt hij in 1914 opgeroepen voor de mobilisatie. In mei 1919 komt hij bij de Koloniale reserve. Hij woonde toen op de Prins Hendrik kazerne in Nijmegen en wordt voor twee jaar gedetacheerd naar Indië. Op 10 augustus 1921 keert hij terug naar Nederland en gaat wonen in Hilversum.

Johannes jr. was actief bij groep 1 in Hilversum. Deze groep werd De Veer groep genoemd (naar hopman De Veer) en werd in 1931 hernoemd in De Gooische Treckers. Johannes schreef regelmatig over zijn groep in *De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders"* en deed in 1923 regelmatig mee met een schaakrubriek in het blad. Hij had regelmatig de goede oplossing.

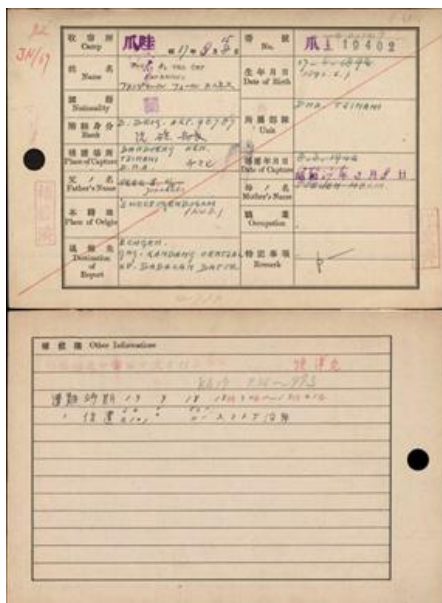
Hij was in 1927 voortrekker bij de St. Joris patrouille van de groep. Hij was daar ploegleider en Nico Luitsz was zijn assistent. Samen met vaandrig D. Verhoop nam hij deel aan de 8e Gilwell cursus in Ommen. Tijdens het zomerkamp van 1927 assisteerden Johannes en Nico de vaandrig. Hopman de Veer installeerde twee nieuwe leden.

Op 24 april 1930 vertrekt hij weer als militair (brigadier der artillerie) naar Nederlands Indië, nadat hij een korte tijd op Curaçao gelegerd was en drie jaar later wordt hij uit de dienst ontslagen omdat hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt heeft. Hij trouwde met mw. Rohaja.

In 1938 leidde Hopman Leibrandt het eerste Voortrekkers Laer voor roverscouts op Oost Java met 70 deelnemers uit Bandung, Semarang, Madioen en Malang. Ze waren te gast bij de Chinese scouts. Hier werd bekend gemaakt dat Hopman van der Veer assistent districtscommissaris (ADC) werd.

Tijdens de mobilisatie was hij korporaal bij de artillerie van het KNIL en gelegerd in Tjimahi. Daar werd hij krijgsgevangen gemaakt en geïnterneerd in kampen op Java. Hij vertrok met de Junyo Maru op 16 september 1944 met 2300 krijgsgevangenen uit Batavia richting Padang op de westkust van Sumatra, met eindbestemming de Sumatra-spoorweg (Midden-

Sumatra). Er waren diverse scouts aan boord, onder wie Ger van Onselen. Ger deelde hij na de oorlog zijn verhaal met Hopman Frans van der Veer. Hij schrijft: *Mijn slaapje aan boord was Hopman [Johannes] van der Veer (afkomstig uit Hilversum) uit Batavia.*

Deze groep krijgsgevangenen (bijna allemaal Nederlanders) bestond uit 1600 uit het 10e Bataljon-kamp en 700 uit het Kampong Makassar-kamp. Dit transport werd aangeduid als Java Party 23, het 23ste transport van krijgsgevangenen vanuit Java. Er waren tevens (ongeveer) 4200 Javaanse romusha's aan boord. Het totaal aantal gevangenen, bij vertrek aan boord, bedroeg dus ongeveer 6500.

Vlak voor de torpedering spraken Johannes van der Veer en Ger van Onselen over Scouting. Van Onselen zei: *We moeten als oude padvinders doen wât B.P.- altijd zei "Altijd vooruit denken wat we in geval van gevaar moeten doen, laten we afspreken wat we in geval van torpedering moeten doen!" We spraken toen af dat ik op zijn schouders zou klimmen om het ruim uit te komen en ik zal hem dan eruit trekken.*

Op 18 september 1944 werd het schip getroffen door twee torpedo's van HMS Tradewind voor de kust van Benkoelen aan de westkust van Sumatra. Na ongeveer 20 minuten zonk het schip. Hierbij verdronken 1626 krijgsgevangenen en ongeveer 4000 romusha's.

Van Onselen schrijft ook hierover in zijn dagboek: Een half uur later de torpedering! Zo gezegd zo gedaan. Ik stond al spoedig op een dekbalk. En nu de kunst om mijn broeder scout er uit te trekken. Ik gaf hem een hand en ogenblikkelijk hingen 7 man er aan (3 ribben gekneusd). Even later lukte het me en stonden we beide op het dek. Ik ben toen weer naar het ruim gegaan om van boven af de paniek te bedaren, wat me lukte. Ik heb de Veer nooit meer teruggezien.

Johannes kreeg een zeemansgraf.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Huwelijk Maria Toelen & Martinus Toelen & Jacobus Gregorius van der Veer & Christina Mark & Maria Meijs & Johannes Karel van der Veer op 22 november 1875 te Cromvoirt » Open Archieven](#)

[Maria Toelen : Family tree by exterieur - Geneanet](#)

[Johannes van der Veer \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Johannes van der Veer | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Archieven.nl - 3045 Onselen, G.P.B., 1946 krijgsgevangenkampen: Molukken-Flores, M... \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\)](#)

[Junyo Maru \(schip, 1913\) - Wikipedia](#)

[Soerabaijasch handelsblad » 11 aug 1938 - Art. 215 | Delpher](#)
[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)
[Johannes van der Veer, 's-Hertogenbosch 1892 | In Memoriam | Brabantse Gesneuvelden 1940 - heden](#)
[Oost-Indië - Suppletiefolio's | Nationaal Archief](#)
[Oost-Indië - Suppletiefolio's | Nationaal Archief](#)
[Oudbruin 3.0 | Groep | Die Gooische Treckers](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 9, 1923, no. 9, 12-05-1923 » 12 mei 1923 - Pag. 3 | Delpher](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 9, 1923, no. 8, 26-04-1923 » 26 apr 1923 - Pag. 4 | Delpher](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 10, 1924, no. 16, 11-10-1924 » 11 okt 1924 - Pag. 16 | Delpher](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 11, 1925, no. 7, 1925 » 1925-07 - Pag. 31 | Delpher](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 11, 1925, no. 9, 1925 » 1925-09 - Pag. 32 | Delpher](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 12, 1926, no. 4, 1926 » 1926-04 - Pag. 31 | Delpher](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 13, 1927, no. 9, 1927 » 1927-09 - Pag. 39 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.